

แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปิณิกธรรม โรงเรียนวัดบัวขวัญ
(มีทับราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1
GUIDELINES FOR SAFE EDUCATIONAL INSTITUTION MANAGEMENT BASED ON
THE PRINCIPLES OF PĀPAṆIKADHAMMA, WAT BUA KWAN SCHOOL (MEETAP
RAT BAMRUNG), NONTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

^[1]สุชาดา เกตุแก้ว Suchada Katekaew ^[2]พีรวัฒน์ ชัยสุข Peerawat Chaisuk

^[3]ทองดี ศรีตระการ Thongdee Sritrakarn

^[1] ^[2] ^[3]มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: auylovetonn@gmail.com

Article Received: December 08, 2024. Revised: December 28, 2024. Accepted: December 29, 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย 2) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปิณิกธรรม และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปิณิกธรรม เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำนวน 209 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 ท่าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เพราะว่าผู้ว่าบริหารและครูในสถานศึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยในทุกด้านที่ศึกษา เช่น ด้านมาตรการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามโดยมีการเชิญวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรประจำทุกภาคการศึกษาตามลำดับความสำคัญ 2) วิธีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราษฎร์บำรุง) ทั้ง 3 ด้านตามหลักปาปิณิกธรรม ประกอบด้วย (1) การป้องกัน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและขั้นตอนการป้องกันจัดทำนโยบายและขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น (2) ปลูกฝัง ต้องตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อปฏิบัติการในกรณีฉุกเฉินที่ชัดเจนและปรับปรุงอยู่เสมอตามความเหมาะสม เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษาทราบว่าควรทำอย่างไรในกรณีฉุกเฉิน (3) ปราบปราม ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติจัดทำนโยบายที่ชัดเจนและเข้มงวดในการปราบปราม รวมถึงการกำหนดขั้นตอนการรายงานเหตุการณ์ และการดำเนินการในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ โดยรวมถึงการฝึกอบรมและนักเรียนในการรายงาน และ 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราษฎร์บำรุง) ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) การป้องกัน ในการประเมินใช้ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อประมาณความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุอันตราย การประเมินยังอาจพิจารณาปัจจัยต่างๆ (2) ปลูกฝัง การจัดลำดับความรุนแรงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว ซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษในสถานการณ์ฉุกเฉินที่ต้องการการแก้ไขทันที คือ การเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะในด้านความปลอดภัยสำหรับสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมและสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ปราบปราม การฟื้นฟูและช่วยเหลือใน

ด้านความปลอดภัยสำหรับสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อให้สถานศึกษากลับมาทำงานได้โดยปลอดภัยหลังจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุการฟื้นฟูและช่วยเหลือความปลอดภัยของสถานศึกษา และการดำเนินการขั้นตอนของกฎในสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยมักจะเป็นกระบวนการที่เน้นไปที่การใช้กฎและข้อบังคับเพื่อให้สถานศึกษาปลอดภัยและป้องกันอันตราย การใช้กฎและข้อบังคับในสถานการณ์ต่างๆ มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและมั่นใจให้กับนักเรียนและบุคลากร

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษาปลอดภัย, หลักปาปณิกธรรม, โรงเรียนประณมศึกษา

ABSTRACT

This research aims to 1) study the state of safe educational institution management, 2) study the methods of safe educational institution management based on the principles of Pāpaṇikadhamma (Qualities of a successful businessman), and 3) propose guidelines for safe educational institution management based on the principles of Pāpaṇikadhamma a. This research is a mixed-methods research. The quantitative research used a questionnaire with a sample of 209 administrators, teachers, and students. The data were analyzed using basic statistics, including mean and standard deviation. The qualitative research used interviews with 5 key informants. The data were analyzed using content analysis. The research results showed that 1) The overall and all aspects of safety administration at Wat Buakwan School were at a high level because the school governor and teachers gave an importance to safety in all aspects studied, such as preventive measures, instillation, and suppression. Speakers were invited to provide training to personnel in every semester in order of importance. 2) The methods of safe school administration at Wat Buakwan School (Meetap Rat Bamrung) in all 3 aspects according to the principles of Pāpaṇikadhamma consisted of (1) Prevention: administrators should set policies and procedures for prevention, creating clear policies and procedures to prevent possible dangers. (2) Instillation: a special committee must be set up to operate in emergencies that were clear and constantly updated as appropriate to let everyone in the school know what to do in case of emergency. (3) Suppression: the administrators must set policies and procedures to implement, establishing a clear and strict policy on suppression, including setting the steps for reporting incidents and the actions to be taken in case of an incident, including training personnel and students to report. And 3) Guidelines for safe educational institution management at Wat Buakwan School (Meetap Rat Bamrung) in all 3 areas: (1) Prevention: In assessing the use of statistical data on accidents that occurred in the school during a specified period to estimate the risk of a dangerous incident, the assessment may also consider various factors. (2) Instilling: The ranking of severity is an important tool to help the school deal with the situation appropriately and quickly, which is especially important in an emergency that requires immediate solutions, building skills and competencies in school safety is an ongoing process to ensure that the school was ready and able to deal with the situation effectively. (3) Suppression: Restoring and assisting in school

safety is an important process to enable the school to return to work safely after an emergency or accident, restoring and assisting in school safety and implementing the steps of school rules for safety are usually processes that focus on using rules and regulations to make the school safe and prevent danger, the use of rules and regulations in various situations is very important in creating a safe and secure learning environment for students and staff.

Keywords: Safe Educational Administration, The Principles of Pāpaṇikadhamma, Primary School

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติมีวัตถุประสงค์หลักในการ เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่และภัย จากไซเบอร์ เป็นต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560–2579) จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุค ศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัต ที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกอันเนื่องมาจาก การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ประเทศ เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้การติด กับดักประเทศ ที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสเป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหาระบบยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศกอบกู้กับนโยบาย Quick Win 7 วาระเร่งด่วนข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ชีวิตของนักเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษาส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคมเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกันดูแล ช่วยเหลือหรือ เยียวยา และแก้ไขปัญหามีความเป็นเอกภาพมีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการ ความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปราบปราม และปรามปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการการและทิศทางการของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การสร้างความปลอดภัยให้แก่นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าประสงค์ขึ้นอยู่กับความสุขกับการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถป้องกันหรือได้รับการ ป้องกันตนเอง จากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึก และเจตคติที่ดี และมีทักษะในการป้องกันภัยสามารถหรือได้รับการแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ดังนั้นจึงเป็นภารกิจสำคัญที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยให้เกิดขึ้น

หลักพุทธธรรมที่มีความเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย คือ หลักพุทฺธิปาปนิกสูตร (อง.ตัก. (ไทย) 20/20/163-164) เป็นหลักพุทธธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดีและเป็นหลักพุทธธรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เป็นนักบริหารที่ตั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีการบริหารจัดการที่ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ดังที่พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต) (2548) ได้กล่าวไว้ว่า พุทฺธิปาปนิกสูตร หรือปาปนิกธรรม 3 (ปาปนิกังคะ หลักพ่อค้า, องค์คุณของพ่อค้า) ได้แก่ 1) จักขุมา ตาดี รู้จักสินค้าดูของเป็นสามารถคำนวณราคากะทุนเก้งกำไรแม่นยำ 2) วิธูโร จัดเจนธุรกิจ รู้แหล่งซื้อแหล่งขาย รู้ความเคลื่อนไหวความต้องการของตลาดสามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่าย รู้ใจและรู้จักเอาใจลูกค้า 3) นิสสยสัมปนโน พร้อมด้วยแหล่งทุนเป็นที่อาศัย เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจในหมู่แหล่งทุนใหญ่ๆ หาเงินมาลงทุนหรือดำเนินกิจการโดยง่าย

ผู้วิจัยได้พบปัญหาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกธรรม โรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราชบุรีบำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาจะสามารถ จังหวัดนนทบุรี นำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาความปลอดภัยของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราชบุรีบำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกธรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราชบุรีบำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกธรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราชบุรีบำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย 1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1 จำนวน 460 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ด้วยการเปิดตาราง Krejcie, R.V. & D.W. Morgan (1970)

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1 ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 5 ท่าน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นจากการประมวลข้อมูล จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะข้อคำถาม เป็นลักษณะแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออก ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1 โดยมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ นำแบบสอบปรับแก้ไขตามคำชี้แนะจากกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่เรียบร้อยและมีความสมบูรณ์ถูกต้องและตรงวัตถุประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหาารายข้อจากนั้นนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัยดังนี้ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่เป้าหมาย (Try Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่า Cronbach's Alpha ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัย และได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.876 และนำไปใช้แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาวิธีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยสถิติวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารการปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต1 ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปราบปราม และด้านการปลูกฝัง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารการปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต1 ในภาพรวม

ที่	สภาพการบริหารการปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการป้องกัน	3.89	0.58	มาก
2	ด้านการปลูกฝัง	3.86	0.59	มาก
3	ด้านการปราบปราม	3.86	0.56	มาก
	ภาพรวม	3.87	0.56	มาก

2. วิธีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทัพรามบุรี บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียน การเรียนรู้ การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม

การบริหารสถานศึกษาปลอดภัย สถานต้องมีมาตรการและนโยบายเพื่อป้องกันอันตรายและความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรภายในสถานศึกษา เช่น การติดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัยเข้าถึง การเพิ่มความตระหนักและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอันตราย, และการดูแลรักษา สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ปลอดภัยสถานศึกษาควรนำหลักปาปนิกรรมมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน ดังนี้ 1) จักขุมา วิสัยทัศน์ดี ผู้บริหารที่มองการณ์ไกลมีสามารถในการบริหารงาน มองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยง สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแนวโน้มของการพัฒนาได้อย่างชัดเจน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 2) วิรุโ ความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารมีความสามารถในการนำความรู้ของศาสตร์ต่างๆ และเทคนิควิทยาการสมัยใหม่มาบูรณาการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ องค์กรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ 3) นิสยสัมปันโน มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารต้องสร้างความคุ้นเคยกับทุกคนทั้งในองค์กรและนอกองค์กร เพื่อบุคคลสัมพันธ์กับทุกคนที่ร่วมทำงานให้บรรลุ เป้าหมายเพราะการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่น ในการบริหารสถานศึกษา ปลอดภัย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการป้องกัน การดำเนินการและการวางแผนเพื่อป้องกันอันตรายและความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การบริหารความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกให้แก่นักเรียนและบุคลากร ทุกคน เช่น การติดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัย เข้าถึง การจัดการอุบัติเหตุ การป้องกันความรุนแรง และการสร้างวินัยในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และการ พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2. ด้านการปลูกฝัง การสร้างการเรียนรู้และการเข้าใจในเรื่องของความปลอดภัยในบริบทของ สถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและวิธีการป้องกัน รวมถึงการฝึกฝนทักษะ และปฏิบัติตามมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น การทราบวิธีการปฏิบัติในกรณีฉุกเฉิน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ เพื่อความปลอดภัย และการเรียนรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตรายและวิธีการป้องกันการบาดเจ็บ เป็นต้น การ ปลูกฝังเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างสภาวะที่ปลอดภัยและเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินให้กับชุมชนของ สถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านการปราบปราม การดำเนินการเพื่อป้องกันและต่อสู้กับความรุนแรงการละเมิด หรือ ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษารวมถึงการให้ความรู้และการฝึกอบรมให้กับบุคลากรและนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการระบดความเสี่ยง การสร้างและใช้นโยบายและขั้นตอนการป้องกันความรุนแรง การเผชิญหน้า กับปัญหาอย่างทันท่วงที และการร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มั่นคงและปลอดภัยสำหรับ สมาชิกในชุมชนของสถานศึกษาได้ดีที่สุด

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทัพรามบุรี บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ดังนี้

3.1 ด้านการป้องกันตามหลักปาปนิกรรม

จักขุมา วิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบความปลอดภัยโดยมีการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารในทุกมิติภายในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย

วิจิโร ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายการบริหารเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาหรือป้องกันภัยต่อสถานการณ์ต่างๆ ภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

นิสสัยสัมปโน มนุษย์สัมพันธ์อันดี ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคนในสถานศึกษาและทุกส่วนงานให้มีความร่วมกันป้องกันความปลอดภัยให้บรรลุเป้าหมายตามวางแผนระบบป้องกันภายในสถานศึกษาเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคตเพราะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่างๆ

3.2 ด้านการปลูกฝังตามหลักปาปนิกรรม

จักขุมา วิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้บริหารต้องมีแผนพัฒนาบุคลากรและมีนโยบายและยุทธศาสตร์การปลูกฝังค่านิยมให้ความรู้แก่บุคลากรในการวางแผนพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัย มีแผนปฏิบัติการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและพันธกิจต่างๆ ด้านอย่างเหมาะสมและให้ความรู้นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการบริหารความปลอดภัยอย่างสร้างสรรค์

วิจิโร ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายและมีแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรทั้งในปัจจุบันและในอนาคตและพัฒนาสมรรถนะทางนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อพัฒนาความคิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรมในการบริหารระบบรักษาความปลอดภัยต่างๆ ให้มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิสสัยสัมปโน มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคนในสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายเพราะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญของการปลูกฝังความปลอดภัย

3.3 ด้านการปราบปรามตามหลักปาปนิกรรม

จักขุมา วิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้บริหารต้องมีแผนป้องกันในการดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันสถานการณ์ต่างๆ ในการลักลอบนำเข้า และการลำเลียงอบายมุขต่างๆ เข้ามาในสถานศึกษา

วิจิโร ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้บริหารและบุคลากรควรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และแต่งตั้งให้เป็นผู้ดูแลระบบความปลอดภัยในสถานศึกษา

นิสสัยสัมปโน มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารต้องสร้างความคุ้นเคยกับทุกคนทั้งในองค์กรและนอกองค์กรเพื่อมนุษยสัมพันธ์กับทุกคนที่ร่วมทำงานให้บรรลุเป้าหมายเพราะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นการปราบปรามและรักษาปลอดภัย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารการปลอดภัยโรงเรียนวัดบัวขวัญ ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เพราะว่าผู้บริหารและครูในสถานศึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยในทุกด้านที่ศึกษา

เช่น ด้านมาตรการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามโดยมีการเชิญวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรประจำทุกภาคการศึกษาตามลำดับความสำคัญ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้มีความมุ่งมั่นในอุดมการณ์มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถใช้วิสัยทัศน์นำการบริหารให้เท่าทันสถานการณ์ในยุคปัจจุบันได้ จึงมีการวางแผนการบริหารไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีความชัดเจนในขั้นตอนการดำเนินงาน อีกทั้งมีแนวทางการป้องกันสถานศึกษาให้ปลอดภัย สามารถสั่งการ เพื่อให้เกิดการทำงานของบุคลากรในองค์กรได้ ทำให้ตนเองและคณะครูมีความเข้าใจดีในปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการบริหารสถานศึกษา ปลอดภัยและการจัดข้อมูลสารสนเทศเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดโครงสร้างสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลและเป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น และใช้มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอดิสร ตีปานธรรม (2561) ที่ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา (2) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา (3) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม (4) ปัจจัยด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสภาพอนามัยของนักเรียน 3) รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ได้รับการประเมินและได้รับการรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มครั้งที่สองทุกท่านว่ารูปแบบดังกล่าว เป็นรูปแบบที่ดีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง และสอดคล้องกับการวิจัยของจิตรพรรณ ภูษากักตักภพ (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า การประเมินระดับความปลอดภัยในโรงเรียนตามการรับรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อความปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยของโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติที่ปลอดภัยสูง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาแนวทางปฏิบัติ การเฝ้าระวัง การป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

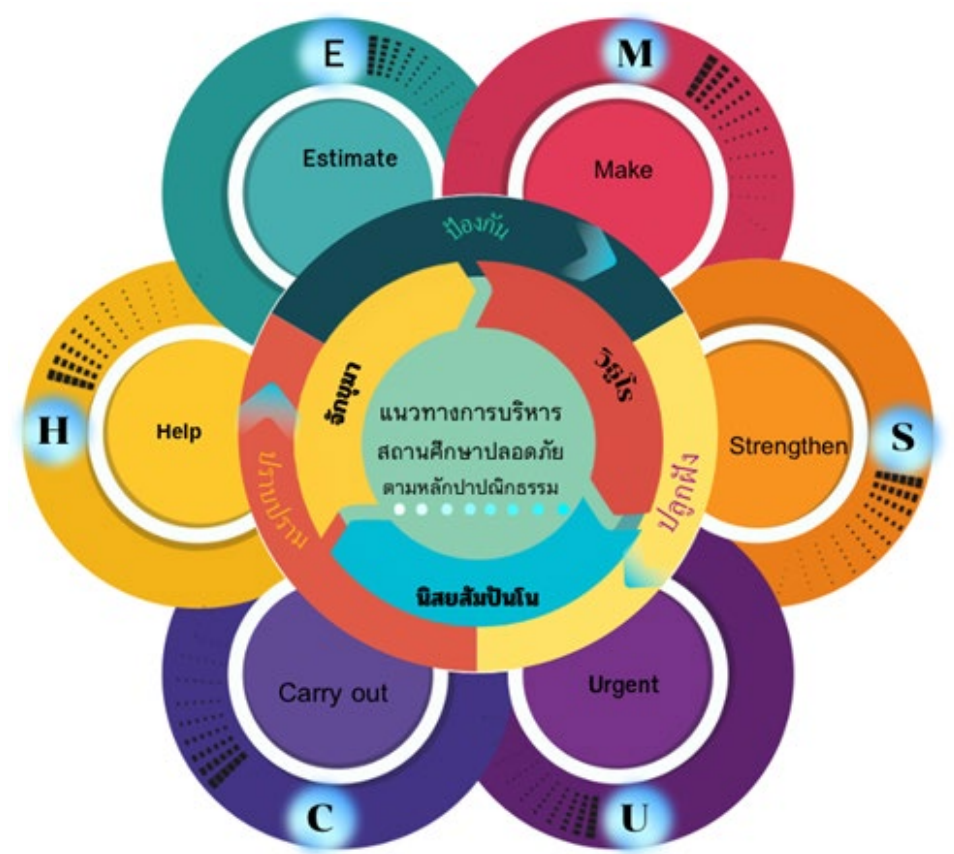
2. วิธีการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีหีบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ประกอบด้วย (1) การป้องกัน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและขั้นตอนการป้องกันจัดทำนโยบายและขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น (2) ปลูกฝัง ต้องตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อปฏิบัติการในกรณีฉุกเฉินที่ชัดเจนและปรับปรุงอยู่เสมอตามความเหมาะสม เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษาทราบว่าควรทำอย่างไรในกรณีฉุกเฉิน (3) ปราบปราม ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติจัดทำนโยบายที่ชัดเจนและเข้มงวดในการปราบปรามรวมถึงการกำหนดขั้นตอนการรายงานเหตุการณ์ และการดำเนินการในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ โดยรวมถึงการฝึกบุคลากรและนักเรียนในการรายงาน สอดคล้องกับแนวคิดของพระมหาญาณวฑฺฒน์ ฐิตวฑฺฒโน และศุภกัญญา ศรีคำไทย (2565) ที่กล่าวว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการนำหลักพุทธธรรม คือ หลักปาปนิกรรม 3 ประการ คือ 1) จักขุม่า เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีความรอบคอบ มีเหตุผล และมีปัญญามองการณ์ไกล 2) วิรูโร เป็นผู้บริหารที่จัดการบริหารสถานศึกษาได้ดีด้วยความเชี่ยวชาญ 3) นิสสยสัมปันโน เป็นผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นผู้บริหารต้นแบบอย่างที่ดี นำมาบูรณาการกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 3 สมรรถนะหลัก คือ 1) สมรรถนะด้านความรู้ (การบริหารงานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา) 2) สมรรถนะด้านทักษะ (การบริหารงานวิชาการและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้) 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ (ภาวะผู้นำทางวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม) อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารจัดการทั้งด้านการ

บริหารงานวิชาการ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรม (ปาปณิกรรม 3) กับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ 1) สมรรถนะด้านความรู้ กับจักขุมา วิสัยทัศน์ปัญญาการมองกาลไกล (Conceptual Skill) 2) สมรรถนะด้านทักษะ กับวิธูโร ทักษะทางด้านการปฏิบัติงาน (Technical Skill) และ 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะกับนิสสยสัมปันโน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Skill)

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปณิกรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีท้าวราชบุรุษ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย (1) การป้องกัน ในการประเมินใช้ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อประมาณความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุอันตราย การประเมินยังอาจพิจารณาปัจจัยต่างๆ (2) ปลุกฝัง การจัดลำดับความรุนแรงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็วซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษในสถานการณ์ฉุกเฉินที่ต้องการการแก้ไขทันที คือ การเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะในด้านความปลอดภัยสำหรับสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมและสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ปราบปราม การฟื้นฟูและช่วยเหลือในด้านความปลอดภัยสำหรับสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อให้สถานศึกษากลับมาทำงานได้โดยปลอดภัยหลังจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุการฟื้นฟูและช่วยเหลือความปลอดภัยของสถานศึกษา และการดำเนินการขั้นตอนของกฎในสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยมักจะเป็นกระบวนการที่เน้นไปที่การใช้กฎและข้อบังคับเพื่อให้สถานศึกษาปลอดภัยและป้องกันอันตราย การใช้กฎและข้อบังคับในสถานการณ์ต่างๆ มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและมั่นใจให้กับนักเรียนและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต) (2549) ได้กล่าวถึงหลักพุทธธรรมในทศพิธราชธรรมว่า คุณลักษณะ 3 ประการของนักบริหารที่จะช่วยให้นักบริหารสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้แก่ 1) จักขุมา หมายถึง ปัญญาการมองการณ์ไกล เช่นถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจ ต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาดการณ์ทิศทางหรืออนาคตในการดำเนินธุรกิจได้แม่นยำจากการอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผลโดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้วยซึ่งคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Conceptual Skill คือการชำนาญในการใช้ความคิด หรือทักษะทางด้านความคิด 2) วิธูโร หมายถึง จัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น นักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่างๆ ได้หรือเข้าใจในงบการเงินที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมอง เป็นต้น คุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Technical Skill คือความชำนาญการด้านเทคนิค หรือทักษะทางด้านการปฏิบัติงาน 3) นิสสยสัมปันโน หมายถึง พึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคนโดยสามารถทำให้ให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความเต็มใจได้เป็นต้นคุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า Human Relation Skill คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์ หรือทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย คือ แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปาปนิกรรม ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ได้ดังภาพที่ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพองค์ความรู้การวิจัยมีอธิบายได้ดังนี้

แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย ตามหลักปาปนิกรรมโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีที่บราษฏร์ บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 เป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียน การเรียนรู้ การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ควรนำหลักปาปนิกรรมมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน ดังนี้ 1) จักขุมา วิสัยทัศน์ดี ผู้บริหารที่มองการณ์ไกลมีความสามารถในการบริหารงาน มองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยง สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแนวโน้มของการพัฒนาได้อย่างชัดเจน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 2) วิธูโร ความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารมีความสามารถในการนำความรู้ของศาสตร์ต่างๆ และเทคนิควิทยาการสมัยใหม่มาบูรณาการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ 3) นิสยสัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารต้องสร้างความคุ้นเคยกับทุกคนทั้งในองค์กรและนอกองค์กร เพื่อมนุษยสัมพันธ์กับทุกคนที่ร่วมทำงานให้บรรลุเป้าหมายเพราะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่น ในการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการป้องกัน การดำเนินการและการวางแผนเพื่อป้องกันอันตรายและความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การบริหารความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกให้นักเรียนและบุคลากรทุกคน เช่น การติดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัย เข้าถึง การจัดการอุบัติเหตุ การป้องกันความรุนแรง และการสร้างวินัยในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2. ด้านการปลูกฝัง การสร้างการเรียนรู้และการเข้าใจในเรื่องของความปลอดภัยในบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและวิธีการป้องกัน รวมถึงการฝึกฝนทักษะและปฏิบัติตามมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น การทราบดีวิธีการปฏิบัติในกรณีฉุกเฉิน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อความปลอดภัย และการเรียนรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตรายและวิธีการป้องกันการบาดเจ็บ เป็นต้น การปลูกฝังเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างสถานะที่ปลอดภัยและเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินให้กับชุมชนของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านการปราบปราม การดำเนินการเพื่อป้องกันและต่อสู้กับความรุนแรงการละเมิด หรือความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษารวมถึงการให้ความรู้และการฝึกอบรมให้กับบุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการระบอบความเสี่ยง การสร้างและใช้นโยบายและขั้นตอนการป้องกันความรุนแรง การเผชิญหน้ากับปัญหาอย่างทันที่ และการร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มั่นคงและปลอดภัยสำหรับสมาชิกในชุมชนของสถานศึกษาได้ดีที่สุด

Estimate หมายถึง มีการประเมินนักเรียน รายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญาและความต้องการ

Make หมายถึง มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา

Urgent หมายถึง มีการจัดลำดับความรุนแรง เร่งด่วนของความปลอดภัยสถานศึกษา

Strengthen หมายถึง มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน

Help หมายถึง มีการช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย

Carry out หมายถึง มีการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปณิธานโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 พบว่า ทุกด้านมีผลอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยด้านการป้องกันมีผลมาเป็นหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่า สถานศึกษาและครูควรนำไปวางแผนระบบการป้องกันอย่างเร่งด่วน

1.2 ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยตามหลักปณิธานโรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทบราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 พบว่า ทุกด้านมีผลอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยด้านการปลูกฝังมีผลมาเป็นอันดับสองที่ผู้วิจัย เห็นว่า ควรพัฒนาระบบความปลอดภัยสถานศึกษาโดยการนำนวัตกรรมที่มีความทันสมัยเข้าเพิ่มในบางจุดที่เสี่ยงในการปลอดภัยแก่สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยเรื่อง มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ทักษะ ประสิทธิภาพด้านสมรรถนะ ด้านความปลอดภัยให้นักเรียน

2.2 ควรดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบสารสนเทศการจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษาโดยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อจัดระบบการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้บริหาร

2.3 ควรดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการช่วยเหลือ พี่น้อง จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุ ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา แสงแก้ว และปรภากร เกิดมีสุข. (2562). ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**. 7(1). 24.
- จิตรพรรณ ภูษากักตักพ. (2554). การประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในโรงเรียนในจังหวัดชลบุรี. รายงานวิจัย. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรพจน์ แบนเนียน. (2565). แนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนฟ้าอุดม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. **วารสารวิจัยวิชาการ**. 5(2). 91.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). **พุทธวิธีการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2548). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก.
- พระมหาญาณวฑฺฒน์ จิตฺตวฑฺฒโน และศุภกัญญา ศรีคำไทย. (2565). การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา. **วารสารบรรณการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์**. 3(1). 70-78.
- พระมหาอาคม อดุลเมธี. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจังหวัดเลย. **วารสารวิจัยศรีล้านช้าง**. 2(5). 2.
- มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อดิศร ดีปานธรรม. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- Krejcie, R.V. & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607-610.